

TEKST: JACQUES ENGELIN

gezondheid

Overdosis doodt

Kort na de behandeling stierven in het zuiden van het land zestien schapen van een koppel aan een shock.

Schapen die worden behandeld met tilmicosine en daarvan te veel krijgen, kunnen doodgaan. Bij dit geneesmiddel is er al gauw sprake van een overdosis.

Een schapenhouder in het zuiden van het land liet begin dit jaar zijn dieren behandelen tegen rotkreupel door een dierenarts. De schapen werden geënt met tilmicosine. Binnen enkele minuten stierven er veertien en later nog twee. Na sectie op vier dode schapen bleken ze te zijn bezweken aan een shock. De Gezondheidsdienst voor Dieren meldt dat er de afgelopen twee jaar drie vergelijkbare incidenten met schapen zijn geweest. Het sectiebeeld is geen overtuigend bewijs, maar elke keer waren de schapen vlak voor hun dood ingeënt met tilmicosine en stierven er dieren als gevolg van een shock. In zulke gevallen is het 'sterk suggestief' dat tilmicosine de boosdoener was. Het probleem met de bacteriedodende entstof is dat de veiligheidsmarge bijzonder klein is. De farmaceuten waarschuwen daarvoor ook glashelder in de bijsluiters. Overdosering van dit middel

kan dodelijk zijn. En een overdosering wordt al snel bereikt, dat is die smalle veiligheidsmarge.

Tilmicosine voor het injecteren van schapen is op de Nederlandse markt verkrijgbaar onder de merknamen Micotil, Tilmodil en Milbosin. Alleen de dierenarts mag het middel toedienen. Het moet onderhuids, en dus niet in een bloedvat, worden ingespoten. Komt de entstof wel in de bloedbaan terecht, dan is 1,5 cc voor een schaap van zeventig kilo al dodelijk, zo zegt de GD.

NIET OVERDOSEREN

Voor zover bekend zijn er geen andere geneesmiddelen voor schapen waarbij je zo moet oppassen voor overdoseren. Sterker nog: soms is het advies juist aan de hoge kant te doseren. Bij wormmiddelen bijvoorbeeld, is het verstandig om alle schapen de dosis te geven die is afgestemd op het zwaarste dier van het koppel. Dit

voorkomt onderdosering en remt de groeiende resistentie tegen het geneesmiddel.

Maar bij tilmicosine kan een kleine overdosis al fataal zijn. En dan praat je over bijvoorbeeld drie in plaats van twee cc. Lammeren lichter dan vijftien kilo mogen het middel helemaal niet krijgen en er wordt ook wel aangeraden om de ondergrens op dertig kilo te leggen als het om een behandeling tegen rotkreupel gaat. De GD waarschuwt extra alert te zijn bij schapen met een mogelijke leverbotinfectie. Die zijn kwetsbaarder voor tilmicosine, omdat de werkzame stof in de lever wordt afgebroken en bij een leverafwijking de afbraak verkeerd kan gaan. Dierenartsen zijn op de hoogte van de gevaren van tilmicosine. Ze weten hoe ze er veilig mee kunnen werken. Toch gaat het soms fout, met fatale gevolgen. Dat blijkt wel uit het incident in het zuiden van het land. Daar kregen Drentse Heideschapen, die toch al weinig wegen, het middel toegediend.

Het is belangrijk om alle schapen die worden behandeld, te wegen. Want alleen dan is het mogelijk de dosering goed af te stemmen. Krijgen de dieren te veel, dan kunnen ze plotsklaps doodgaan. <<